

فنون رفتاردرمانی

www.ketab.ir

دکتر شهربانو قهاری

سرشناسه: فیاری، شهریانو، ۱۳۴۶ -
 عنوان و نام پدیدآور: فنون رفتار درمانی / دکتر شهریانو قهاری
 مشخصات ناشر: تهران: نشر قطره، ۱۳۹۲
 مشخصات ظاهری: ۴۵۳ ص. : جدول، نمودار
 فروست: سلسله انتشارات ۱۶۴۵. روان شناسی - تألیف - ۱۷۵
 شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۱۱۹-۶۸۹-۸
 وضعیت فهرست نویسی: فیا
 یادداشت: کتابنامه: ص ۴۴۳-۴۵۴
 موضوع: رفتار درمانی
 موضوع: رفتار درمانی - روش ها
 رده بندی کنگره: ۱۳۹۲ ق ۷ ر / ۴۸۹ / RC
 رده بندی دیویی: ۶۱۶/۸۹۱۴۲
 شماره ی کتابشناسی ملی: ۳۱۹۴۴۷۴

ISBN: 978-600-119-689-8

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۱۱۹-۶۸۹-۸

فنون رفتاردرمانی

دکتر شهربانو قهاری *

چاپ اول: پاییز ۱۳۹۲

چاپ: دیجیتال نقش

تیراژ: ۴۰۰ نسخه

بها: ۲۰۰۰۰ تومان

---

* روان‌شناس بالینی و عضو هیئت علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد تنکابن

تمام حقوق برای ناشر محفوظ است.

تکثیر تمام یا بخشی از این کتاب به هر شکلی

(به صورت صوتی، تصویری، الکترونیکی و...)

منوط به اجازه‌ی کتبی ناشر است.

خیابان فاطمی، خیابان پنجم، کوچه‌ی خجسته، پلاک ۱۰

دورنگار: ۸۸ ۹۶ ۸۹ ۹۶

۸۸ ۹۷ ۳۳ ۵۱-۳

صندوق پستی: ۴۱۵۵-۵۱۶۵

---

www.nashreghatreh.com

info@nashreghatreh.com

nashr.ghatreh@yahoo.com

Printed in the Islamic Republic of Iran

فهرست

مقدمه	۱۳
فصل ۱. رفتار و رفتار درمانی	۱۵
فصل ۲. سنجش و ارزیابی	۳۱
فصل ۳. خودبازنگری	۶۷
فصل ۴. مصاحبه‌ی انگیزشی	۸۷
فصل ۵. آرمیدگی	۱۰۳
فصل ۶. رویارویی زنده	۱۱۹
فصل ۷. رویارویی درونی - احشایی	۱۳۷
فصل ۸. حساسیت‌زدایی منظم	۱۴۹
فصل ۹. مواجهه‌ی تجسمی	۱۵۷
فصل ۱۰. برگردان عادت	۱۷۱
فصل ۱۱. راهبردهای تقویتی	۱۸۳
فصل ۱۲. راهبردهای انزجاری	۲۰۹
فصل ۱۳. بازداری از پاسخ	۲۲۱
فصل ۱۴. راهبردهای فعال‌سازی	۲۳۳
فصل ۱۵. قرارداد رفتاری	۲۴۱
فصل ۱۶. مهارت‌های ارتباطی	۲۵۳
فصل ۱۷. کاهش آسیب	۲۶۳
فصل ۱۸. مدیریت استرس	۲۷۳

فصل ۱۹. همراهی با میل.....	۲۸۱
فصل ۲۰. مهارت کنترل خشم.....	۲۸۹
فصل ۲۱. خودکارآمدی.....	۳۰۳
فصل ۲۲. شکل دهی.....	۳۱۱
فصل ۲۳. پیشگیری از عود.....	۳۲۷
فصل ۲۴. کنترل محرک.....	۳۳۹
فصل ۲۵. ایمن سازی در برابر استرس.....	۳۴۵
فصل ۲۶. شرطی سازی نهان.....	۳۵۵
فصل ۲۷. سیری یا اشباع.....	۳۶۳
فصل ۲۸. مهارت حل مسئله.....	۳۶۹
فصل ۲۹. راهبردهای غیرانرجاری برای تغییر رفتار.....	۳۸۵
فصل ۳۰. مهارت اداره‌ی خود.....	۴۰۱
فصل ۳۱. مهارت خودآموزش دهی.....	۴۱۳
فصل ۳۲. رفتار قاطعانه.....	۴۱۹
فصل ۳۳. الگوپذیری.....	۴۳۱
فصل ۳۴. مدیریت وابستگی.....	۴۳۷
منابع.....	۴۴۳

فهرست نمودارها

- نمودار ۱-۱- محرک‌های فراخوان و رفتار ۲۰
- نمودار ۲-۱- پسایندها و رفتار ۲۱
- نمودار ۳-۱- پیشایندها و پسایندهای رفتار ۲۴
- نمودار ۴-۱- میزان اضطراب در شروع و پایان مواجهه ۱۲۵
- نمودار ۱-۷- چرخه‌ی حملی پانیک ۱۳۹
- نمودار ۱-۸- تنظیم بلکایی محرک‌های اضطراب‌زا ۱۵۲
- نمودار ۱-۹- رابطه‌ی بین اجتناب و کاهش اضطراب ۱۶۰
- نمودار ۲-۹- رابطه‌ی بین خشنی‌سازی و کاهش اضطراب ۱۶۱
- نمودار ۳-۹- کاهش اضطراب به صورت تدریجی ۱۶۲
- نمودار ۴-۹- کاهش اضطراب در مواجهه‌های متوالی ۱۶۳
- نمودار ۱-۱۳- چرخه‌ی وسواس‌ها ۲۲۸
- نمودار ۱-۱۸- رابطه‌ی بین رویداد، طرز تلقی و استرس ۲۷۶
- نمودار ۱-۲۰- چگونگی ابراز خشم ۲۹۰
- نمودار ۲-۲۰- رابطه‌ی بین برانگیزاننده‌ها و تفسیر فرد ۲۹۱
- نمودار ۱-۲۳- خویش‌شن‌داری و عدم خویش‌شن‌داری ۳۳۶
- نمودار ۲-۲۳- درجه‌بندی میزان خویش‌شن‌داری ۳۳۷
- نمودار ۱-۲۸- جهت‌گیری فرد نسبت به مشکل ۳۷۱
- نمودار ۲-۲۸- گام‌های حل مسئله ۳۷۸

فهرست جدول‌ها

جدول ۱-۱- مواردی از رفتارهای آشکار و نهان.....	۱۸
جدول ۱-۲- مؤلفه‌های مصاحبه‌ی رفتاری.....	۳۴
جدول ۱-۳- درجه‌بندی احساس تنش از ۰ تا ۱۰۰.....	۷۸
جدول ۲-۳- درجه‌بندی شدت خلق از ۰ تا ۱۰۰.....	۷۸
جدول ۳-۳- درجه‌بندی میزان تنش قبل و پس از آرمیدگی ۰ تا ۱۰۰.....	۷۹
جدول ۴-۳- خود بازنگری روزانه‌ی افکار و احساسات.....	۸۵
جدول ۱-۶- تفاوت بین رویارویی طبیعی و رویارویی درمانی.....	۱۲۲
جدول ۲-۶- مراحل رویارویی تدریجی.....	۱۲۳
جدول ۳-۶- سلسله مراتب رویارویی.....	۱۲۵
جدول ۴-۶- برگه‌ی ثبت تمرین رویارویی.....	۱۲۶
جدول ۵-۶- مراحل اجرای غرقه‌سازی.....	۱۲۹
جدول ۱-۱۰- عناصر کلیدی فن برگردان عادت.....	۱۷۴
جدول ۲-۱۰- پیشایندهای رفتار یا عادت ناکارآمد.....	۱۷۶
جدول ۱-۱۳- مراحل بازداری از پاسخ.....	۲۲۵
جدول ۱-۱۴- ثبت فعالیت‌های روزانه و درجه‌بندی تسلط بر آنها.....	۲۳۸
جدول ۲-۱۴- برنامه‌ی فعالیت‌های لذت‌بخش.....	۲۴۰
جدول ۱-۱۵- نمونه‌ای از قرارداد رفتاری یک جانبه.....	۲۴۸
جدول ۲-۱۵- نمونه‌ای از قرارداد رفتاری دوجانبه.....	۲۵۰
جدول ۱-۱۷- مراحل گام به گام در اجرای فن کاهش آسیب.....	۲۶۵
جدول ۱-۳۱- مراحل اجرای خودآموزش دهی.....	۴۱۶